

Oriol Junqueras: “No ens plantejem cap pacte amb la fiscalia perquè no hem comès cap delictes”

Oriol Junqueras compleix avui 308 dies de presidi. Podria ser condemnat a 30 anys per haver organitzat el referèndum de l'1-O. A diferència de Carles Puigdemont, va decidir quedar-se a Catalunya. En aquesta entrevista explica que hi havia un compromís perquè tots els membres del Govern anessin a les conselleries el dilluns després de la declaració d'independència. Ara, ERC és acusada per alguns sectors de rebaixes i renúncies. El líder republicà, que respon al qüestionari de CRÍTIC des de la presó de Lledoners, afirma que, per part d'ERC, no hi haurà pactes amb la fiscalia en el judici de l'1-O, i alerta del perill que l'independentisme, si no és "inclusiu", torni a ser "una minoria".

Text: Roger Palà | Fotos: Jordi Borràs

Aquesta tardor es complirà un any del seu empresonament. Els mesos previs a l'1-O, l'independentisme parlava d'inhabilitacions o multes, però mai de presó o d'exili. L'independentisme va errar el càlcul?

A toro passat... En tot cas, la qüestió és que el Govern del PP deia del dret i del revés que no hi hauria urnes, ni paperetes. I n'hi va haver. Crec que això explica l'actitud tan agressiva de l'Estat: actuen moguts per un esperit venjatiu i no pas de justícia.

En els pròxims mesos se celebrarà el judici per l'1 d'octubre. Té expectatives que la fiscalia rebaixi la petició de 30 anys per rebel·lió?

Si és justícia, sí. Si atenen als requeriments de les instàncies judicials europees, també. Si atenen a les imatges gràfiques, és obvi que la violència és pura fantasia; si atenen al que va dir el Govern espanyol i el ministre d'Hisenda, és obvi que de prevaricació zero. Ara, no hem tingut una instrucció justa. I sembla que tampoc volen que tinguem un judici just.

Com afronta la possibilitat d'una estada llarga a la presó?

Amb el cap ben alt: no he comès cap delictes i sempre he actuat amb una voluntat radicalment democràtica.

En cas que hi hagués una condemna, es plantejaria l'opció de sol·licitar l'indult?

No ens plantejem cap pacte amb la fiscalia perquè no hem comès cap delictes. Ergo, un indult significa acceptar que ets culpable d'algun delictes, i em pregunto... on diu que haver fet que la gent

voti a una pregunta diàfana és un delictes?

“Nosaltres -almenys nosaltres- no acceptem cap dels delictes, i els nostres advocats només treballen per la lliure absolució”

S’ha parlat molt que l’estratègia política dels últims mesos havia estat supeditada a l’estratègia judicial, i això era perillós per a l’independentisme.

L’únic perill per a l’independentisme és no ser inclusiu; el perill és tornar a ser una minoria sorollosa perquè és el camí més directe a tornar 10 anys enrere.

L’advocat de Puigdemont, Gonzalo Boye, va advertir en una [entrevista a ‘Vilaweb’](#) que alguns advocats de presos polítics podien estar preparant pactes amb la fiscalia per reduir penes. Com valora aquestes declaracions?

Doncs és una pregunta que caldrà fer, en tot cas, a altres advocats. O l’hauria de respondre aquest senyor. No val a tirar la pedra i amagar la mà, no val a sembrar dubtes. I els trets al peu mai no ajuden. Nosaltres, almenys nosaltres, no acceptem cap dels delictes que se’ns atribueixen. I els nostres advocats només treballen per la lliure absolució i a denunciar el caràcter polític que tindrà el judici. Però els nostres advocats fan d’advocats i respecten a tothom.

Aquests dies es complirà un any del referèndum de l’1 d’octubre. En la [carta a la militància del juny](#), deia que ERC havia “salvat” el referèndum. Què va salvar ERC exactament? Què estava en perill al juliol del 2017?

El referèndum és una gesta col·lectiva, que va ser possible gràcies a un compromís transversal, polític i social. Ara bé, exigia un Govern compromès amb el mateix. I cohesionat al voltant d’aquest propòsit. I això es desencalla al juliol, quan arriba la crisi de Govern, era imprescindible. Era imprescindible jugar amb un equip que hi cregués. El que va succeir és públic; només cal revisar l’hemeroteca. Recordem-ho: vam renovar quasi mig Govern a un mes i mig hàbil de la data del referèndum.

Entre les responsabilitats d’ERC hi havia preparar les estructures d’Estat o els contactes i reconeixements internacionals. Sembla que res d’això estava llest el 27-0. Per quin motiu?

Es va treballar molt, al màxim, i vam assumir totes les responsabilitats en tot moment. Sovint, estirant el carro. Jo estic orgullós de la feina feta. De tothom. Ara, també és veritat que, com tots sabem, l’Estat no es va quedar quiet; també va fer la seva feina. I no es van estar de res com tots sabem.

L’exconsellera Ponsatí ha dit que el Govern va jugar al pòquer anant ‘de farol’. Com valora aquestes declaracions? Entén que hi ha gent que pensi això?

Desconec en quin context i quan es va dir; en tot cas, jo no ho veig així.

“Fins al 3 d’octubre vam tenir la iniciativa. A partir d’aquesta data, la iniciativa canvia de bàndol”

El 27-0, per quin motiu el Govern no aposta per intentar implementar la República?

Fins al 3 d'octubre vam tenir la iniciativa. A partir d'aquesta data, la iniciativa canvia de bàndol. Finalment, hi ha altres factors que ajuden a entendre la situació. Alguns d'aquests factors han estat explicats. Teníem un Estat dispost a tot i va arribar un punt que tot vol dir tot.

Gabriel Rufián deia [en una entrevista a CRÍTIC](#) que hi havia un acord perquè el dilluns després de la DUI tots els consellers anessin a les conselleries. Era així realment? I, si era així, per què no va passar?

Sí. Jo hi vaig anar. Josep Rull, el primer, també, de bon matí. Altres consellers també eren a lloc a primera hora.

El va sorprendre la decisió de Puigdemont de marxar a l'exili? En sabia res?

Respecto les decisions de tothom. Era un moment molt difícil. I tot és comprensible.

Per què el Govern no va decidir col·lectivament si es quedava a Catalunya o marxava?

Ja he dit que cal respectar les decisions de tothom.

Fa la impressió que ERC va pressionar molt Puigdemont les setmanes prèvies al 27-0 perquè declarés la independència. Ara, en canvi, ERC demana ritmes més pausats. Per què?

ERC ha tingut sempre una actitud responsable, audaç i compromesa. Alguna cosa hem après de les nostres forteses i sobretot de les nostres febleses. També ha estat un aprenentatge tot el que hem viscut. L'1 d'octubre i el 3 són dates cabdals. I els protagonistes representen una gran majoria democràtica. Són el principi de tot, són la llavor d'un futur. I són aquestes debilitats les que més ens interessa i necessitem millorar. Necessitem el gruix de la gent. El 3 d'octubre és en aquest sentit la mobilització més gran de la nostra història, més encara que l'1 d'octubre. Els del 3 d'octubre érem els que vam anar a votar l'1-O i els que apostem perquè els conflictes es resolguin parlant i no a cops. Una majoria social aclaparadora.

“L'espai postconvergent ha de poder refer-se, però ERC té 87 anys d'història i no té sentit renunciar-hi”

Es parla molt d'eixamplar la base. Què vol dir això, més enllà d'un eslògan?

Doncs sumar una majoria imbatible; necessitem el gruix de la gent del 3 d'octubre. Però això en tot cas és una evidència que cada cop és més inqüestionable si ens en volem sortir. I jo ho vull, més que mai.

Es parla de fractura social a Catalunya i que el concepte “un sol poble” ja no és vàlid. La victòria electoral de C's ho demostra?

Ciudadans és a l'oposició. I ni tan sols es va atrevir a provar una investidura. La fractura és un projecte de l'aznarisme que ha trobat en els dirigents de Ciudadans uns entusiastes promotors. Fins i tot el PP demana explicacions a Ciudadans.

Creu que Ciudadans és un partit d'extrema dreta? La gent que els vota, és d'extrema dreta?

Ni de bon tros el gruix de la gent que els vota respon a l'agressivitat i l'ideari dels seus dirigents. Però que els hagin votat tants catalans també ens ha de fer reflexionar.

Torna a escoltar-se molt intensament el debat perquè ERC s'integri en una llista unitària de l'independentisme. Per què ERC s'oposa a la proposta de la Crida Nacional per la República?

L'espai postconvergent ha de poder refer-se i fer una refundació amb cara i ulls. I ho desitjo amb tot el respecte. Benvinguda sigui. Esquerra Republicana té un projecte polític clar amb 87 anys d'història de servei al país, a la seva gent. No té cap sentit renunciar-hi. La diversitat d'opcions, en política, sovint multiplica més que suma.

Des d'alguns sectors es va criticar el suport d'ERC i del PDECat a la investidura de Pedro Sánchez, ja que el PSOE és un "partit del 155". Per què ho van fer?

ERC va fer el que tocava i el que tocava segur que no era perpetuar el PP de l'1 d'octubre i del 155. Amb la nostra inhibició, segur que no.

"Esperava més dels Comuns: sempre havien dit que hi serien. Però formen part de la majoria democràtica i sobiranista"

Pedro Sánchez va dir al juliol passat que el conflicte de Catalunya se soluciona votant. Tot seguit, hi va afegir que Catalunya és l'únic territori d'Espanya amb un Estatut que no van votar els seus ciutadans. Com valora aquestes declaracions?

Comparteixo la primera afirmació i la faig meva. També la segona perquè és una evidència. Nosaltres hem estat propositius en tot moment i sempre ens han tancat la porta als nassos. La nostra proposta l'hem feta pública en infinitat d'ocasions, un referèndum d'autodeterminació. Si el PSOE té alguna proposta, que la formalitzi. És legítim. La ciutadania decidirà. El que és segur és que nosaltres sempre respectarem el veredict de les urnes. Ells, està per veure.

Joan Tardà ha estat molt criticat per haver dit que calia parlar amb el PSC. Ho creu així? Cal parlar amb el PSC?

Cal parlar amb tothom, amb tots els demòcrates. Sempre. A Joan Tardà ens l'estimem tots i ens l'estimem molt.

Sovint ERC ha estat crítica amb la manca d'implicació del món dels Comuns en el procés. Quina relació tenen amb aquest espai?

Els Comuns són un espai més del país. És obvi que n'esperava més. De fet, sempre havien dit que hi serien. Ara bé, formen part de la gran majoria democràtica i fins i tot sobiranista. Espero que, quan arribi el moment, hi siguin.

Veuria bé una aliança política entre ERC i els Comuns per governar Barcelona o altres ciutats metropolitanas? Hi veu un model de futur?

En cada moment decidirem el millor per a la capital del país, que també és el millor per a Catalunya. Ara és prematur. A Badalona o a Sabadell hem estat partícips d'acords molt profitosos. Són dues de les grans ciutats del país. Però també és veritat que les condicions d'aquestes ciutats són les que són. Sigui com vulgui, estic satisfet de les fórmules de govern de concentració en aquests municipis.

Vist amb perspectiva i veient com ha evolucionat la societat els últims anys, com valora l'etapa del Govern tripartit d'esquerres?

Avui Ernest Maragall és militant d'ERC i forma part del Govern. I, com altres antics militants del PSC, està avui amb nosaltres. Em sembla que aquesta dada per si sola diu molt. Al final, l'important és la capacitat de sumar, i és inqüestionable que hem sumat. La llista de noms és llarga, i d'una gran qualitat humana i política; n'estic molt content. I és una victòria de país, sens dubte.